

Tietoa joukkovelkakirjalainafutuureista, -termiineistä ja -optioista

Tämä esite sisältää yleisiä tietoja joukkovelkakirjalainafutuureista, -termiineistä ja j-optioista sekä niiden käyttämisestä. Lisäksi siinä annetaan esimerkkejä sijoitusstrategioista.

JOUKKOVELKAKIRJALAINA-FUTUURIT

Joukkovelkakirjafutuurit ovat kahden osapuolen välisiä sitovia sopimuksia ostaa tai myydä tietty joukkovelkakirjalaina tai joukkovelkakirjaindeksin tuotto sovitulla hinnalla (toteutushinta) sovittuna päivänä (erääntymispäivä).

Osapuolet määrittävät toteutushinnan sopimuksen teon yhteydessä.

Joukkovelkakirjafutuurit ovat vakioituja instrumentteja, joilla voi käydä kauppaa säännellyillä markkinoilla. Hinta, erääntyminen ja summat määritetään säännellyillä markkinoilla, joilla instrumentti noteerataan ja joilla on määritetty menetelmä voittojen ja tappioiden tilittämiseksi.

Joukkovelkakirjafutuureihin ja -termiineihin sovelletaan käteis- tai fyysistä tilitystä. Joukkovelkakirjafutuurit selvitetään päivittäin.

JOUKKOVELKAKIRJALAINA-TERMIINIT

Joukkovelkakirjatermiini on OTC-sopimus, joka voidaan mukauttaa yksilöllisiin tarpeisiin. Muita OTC-sopimuksia ovat joukkovelkakirjafutuureihin perustuvien viitesopimusten johdannaistransaktiot, mutta niitä ei voi mukauttaa yksilöllisiin tarpeisiin. Joukkovelkakirjoihin perustuvaan johdannaistransaktioon sovelletaan kohde-etuuden vakioimista.

Joukkovelkakirjatermiineihin sovelletaan käteisselvitystä, kun ne erääntyvät. Tämä koskee myös transaktioita, jotka on johdettu joukkovelkakirjalainafutuurien viitesopimuksista.

JOUKKOVELKAKIRJAFUTUURIEN JA -TERMIINIEN KÄYTTÄMINEN

Joukkovelkakirjafutuureja ja -termiinejä voidaan käyttää suojauttaessa joukkovelkakirjan tai joukkovelkakirjasalkun hintariskiltä epävakinä aikoina.

Niitä voidaan käyttää sijoitusinstrumenttina myös silloin, kun hintojen odotetaan muuttuvan ja muutoksista halutaan hyötyä.

VOIMASSAOLOAIKA

Joukkovelkakirjafutuurien ja -termiinien voimassaoloaika vaihtelee yhdestä päivästä useisiin vuosiin kohdeinstrumentin ehtojen mukaan.

HINNOITTELU

Joukkovelkakirjafutuurien ja -termiinien hintojen muutokset johtuvat lähinnä kohde-etuuden muutoksista. Siksi kohde-etuuden hintavaihtelu näkyy täysimääräisenä tehtyjen sopimusten arvossa.

Seuraavat tekijät vaikuttavat hinnoitteluun:

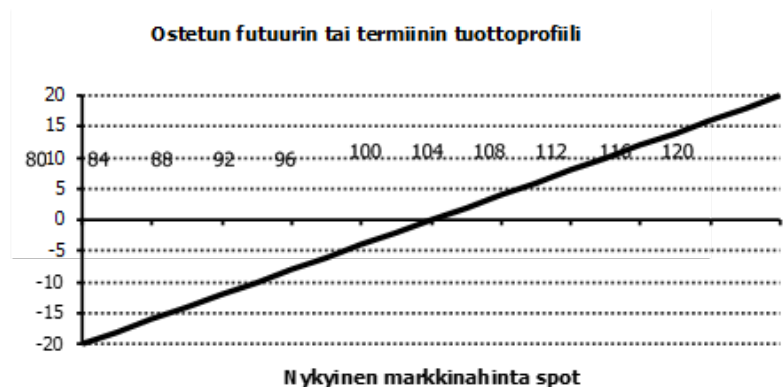
- Kohde-etuuden hinta, mukaan lukien odotettujen koronmaksujen ja nostojen mahdollinen vaikutus hintaan
- Rahamarkkinakorko Joukkovelkakirjafutuuri- ja -termiinit voivat olla vaihtoehto kohde-etuuden ostamiselle. Siksi jos rahamarkkinakorko on korkea, näiden instrumenttien preemio on korkea. Vastaavasti matala rahamarkkinakorko alentaa preemiota.

ESIMERKKEJÄ JOUKKOVELKAKIRJAFUTUURIN JA -TERMIINIEN KÄYTTÄMISESTÄ

Jäljempänä esitellään kaksi esimerkkiä tuottoprofiileista, joista ilmenee, onko transaktio kannattava.

Joukkovelkakirjafutuurin tai -termiinin ostaminen

Joukkovelkakirjafutuurin tai -termiinin ostaja saa oikeuden ja velvollisuuden ostaa kohde-etuus sovitulla hinnalla sovittuna päivänä. Vallitsevan markkinahinnan nousu kasvattaa ostetun joukkovelkakirjafuturi- tai termiinisopimuksen arvoa. Vallitsevan markkinahinnan lasku puolestaan laskee ostetun joukkovelkakirjafutuurin tai -termiinin markkina-arvoa.

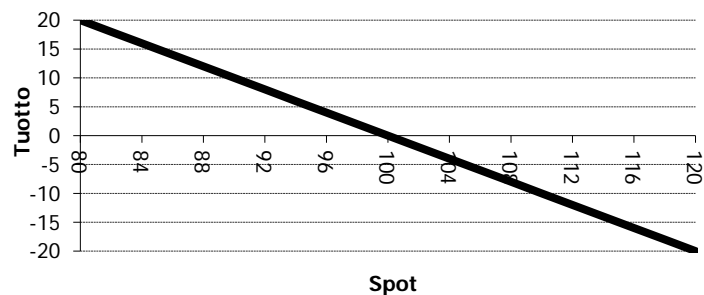

Joukkovelkakirjafutuurin tai -termiinin myyminen

Joukkovelkakirjafutuurin tai -termiinin myyjä saa oikeuden ja velvollisuuden myydä kohde-etuus sovitulla hinnalla sovittuna päivänä.

Vallitsevan markkinahinnan nousu alentaa myydyin joukkovelkakirjafutuurin tai -termiinin arvoa. Vallitsevan markkinahinnan lasku nostaa myydyin joukkovelkakirjafutuurin tai -termiinin arvoa.

Myydyin futuurin tai termiin tuottoprofiili

RISKITEKIJÄT

On hyvä tiedostaa, että tällaisiin kauppoihin liittyy merkittävä riski.

Joukkovelkakirjafutuuri- ja -termiinisopimuksilla käytävään kauppaan sisältyy riski siitä, että toteutushinta on epäedullinen verrattuna siihen markkinahintaan, jota käytetään, kun sopimus erääntymispäivänä toteutetaan.

Kauppa on tappiollinen, jos olet ostanut kohde-etuuden termiinikaupalla, joka toteutetaan markkinahintaa korkeammalla hinnalla. Tappio on toteutushinnan ja markkinahinnan välisen eron suuruinen. Vastaavasti tapahtuma tuottaa voittoa, jos sovittu hinta on markkinahintaa alempi.

Kauppa on tappiollinen, jos myyt kohde-etuuden termiinikaupalla, jonka toteutuksessa käytettävä hinta on markkinahintaa alempi. Mahdollinen tappio on rajallinen, ja se vastaa markkinahinnan ja toteutushinnan välistä eroa. Vastaavasti saat voittoa, jos toteutushinta on markkinahintaa korkeampi.

Jos joukkovelkakirjafutuuri toteutetaan sovittua aikaisemmin, koron muutoksesta seuraa lyhyemmän sopimusajan aiheuttaman muutoksen lisäksi preemion tai diskonton muutos. Tällöin voi aiheutua tappio.

Instrumentin vipuvaikutustekijä suurentaa tappion riskiä. Kyse on instrumentin kohde-etuuden arvon ja sijoitetun tai vastaanotetun summan erosta.

VAKUUDET

Voimme edellyttää vakuutta, jos toimimme tapahtuman vastapuolena. Kun tapahtuman vastapuolena on säännelty markkinapaikka, se edellyttää vakuutta sääntöjensä mukaisesti. Välittäjänä voimme antaa tämän vakuuden käyttöön.

POIKKEUKSELLISET MARKKINATILANTEET

On hyvä tiedostaa, että tällaisiin kauppoihin liittyvä merkittävä riski.

Poikkeuksellisen markkinatilanteen vallitessa voi olla vaikeaa tai mahdotonta sulkea positiota. Näin voi käydä esimerkiksi silloin, kun hinnat heilahtelevat nopeaan tahtiin. Silloin ne voivat nousta tai laskea siinä määrin, ettemme pysty vahvistamaan hintaa, tai säännelty markkinapaikka saattaa keskeyttää kaupankäynnin tai rajoittaa sitä. Tällöin tappion riski voi olla merkittävä, kunnes tilanne markkinoilla normalisoituu.

Voimme edellyttää vakuutta, jos toimimme tapahtuman vastapuolena. Kun tapahtuman vastapuolena on säännelty markkinapaikka, se edellyttää vakuutta sääntöjensä mukaisesti. Välittäjänä voimme antaa tämän vakuuden käyttöön.

VEROTUS

Verotuksen monimutkaisuuden vuoksi suosittelemme, että selvität veroseuraukset pyytämällä neuvoja kirjanpitäjältä tai muulta ammattimaiselta neuvonantajalta.

JOUKKOVELKAKIRJA-OPTIOT

Joukkovelkakirjaoptiosopimuksilla käytävän kaupan myötä syntyy joko oikeus tai velvollisuus ostaa tai myydä kohde-etuus ennalta sovittuun hintaan tiettyinä tulevana päivänä. Sovittua hintaa nimitetään myös toteutus- tai lunastushinnaksi.

Joukkovelkakirjaoption ostaja maksaa sopimuksen teon yhteydessä preemion sen myyjälle.

Kun ostat joukkovelkakirjaoption, saat oikeuden mutta et velvoitetta ostaa (call-optio) tai myydä (put-optio) kohde-etuuden toteutushinnalla tiettyinä tulevana päivänä.

Jos myyt joukkovelkakirjaoption, sinulle aiheutuu velvoite ostaa (put-optio) tai myydä (call-optio) kohde-etuus toteutushinnalla tiettyinä tulevana päivänä, jos joukkovelkakirjaoption ostaja käyttää oikeuttaan.

- Jos joukkovelkakirjaoptio on eurooppalainen, ostaja voi käyttää osto- tai myyntioikeutensa, kun optio erääntyy.
- Jos joukkovelkakirjaoptio on amerikkalainen, ostaja voi käyttää oikeuttaan koska tahansa option ollessa voimassa.

Toinen tärkeä ero vallitsee nettoarvon tilityksellä ja fyysisellä toimittamisella selvitettävien joukkovelkakirjaoptioiden välillä.

OPTION ARVOA KUVAAVAT KÄSITTEET

Option arvo ilmaistaan yleensä käyttämällä jotakin seuraavista kolmesta käsitteestä.

Optio, joka ei ole rahassa (out-of-the-money-optio), tarkoittaa call-optiota, jonka toteutushinta on korkeampi kuin kohde-etuuden senhetkinen markkinahinta, tai put-optiota, jonka toteutushinta on alhaisempi kuin markkinahinta.

At-the-money-optio on call-optio tai put-optio, jonka toteutushinta on yhtä suuri kuin kohde-etuuden senhetkinen hinta.

Optio, joka on rahassa (in-the-money-optio), tarkoittaa call-optiota, jonka toteutushinta on alhaisempi kuin senhetkinen kohde-etuuden hinta. Put-optioon pätee päinvastainen periaate.

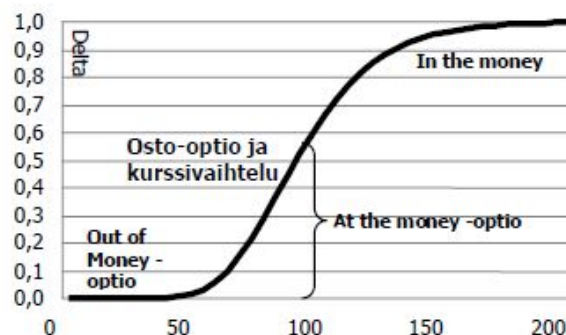
In-the-money-optiot toteutetaan yleensä niiden erääntyessä, kun taas at-the-money- ja out-of-the-money-optioita ei toteuteta.

Option hintamuutokset johtuvat kohde-etuuden muutoksista. Option volatilitteetti (heilunta) määräytyy option toteutushinnan ja kohde-etuuden hinnan eron mukaan.

Jos esimerkiksi omistat call-option, jonka toteutushinta on 100, ja kohde-etuuden hinta on alempi, optio ei ole rahassa (out-of-the-money), kuten kaaviosta käy ilmi.

Jos kohde-etuuden hinta on 10 ja se nousee tasolle 20, option arvo ei juuri muutu, koska todennäköisyys, jonka mukaan hinta ylittää toteutushinnan 100, jää erittäin vähäiseksi.

Vertailun vuoksi todettakoon, että jos kohde-etuuden hinta on 190 ja se nousee tasolle 200, option arvo nousee yhtä paljon, koska option on lopulta lähes varmasti rahassa (in-the-money).

MILLOIN JOUKKOVELKAKIRJAOPTIOTA KANNATTAA KÄYTTÄÄ

Joukkovelkkaoptioita voidaan käyttää suojauduttaessa joukkovelkakirjan tai joukkovelkakirjasalkun hintariskiltä epävakaina aikoina.

Ne voivat sopia sijoitusinstrumentiksi myös silloin, kun odotetuista hintamuutoksista halutaan hyötyä.

VOIMASSAOLOAIKA

Joukkovelkakirjaoptioiden voimassaoloaika vaihtelee yhdestä päivästä useisiin vuosiin kohde-etuutena toimivien optiosopimusten ehtojen mukaan.

JOUKKOVELKAKIRJAOPTIOIDEN HINNOITTELU

Seuraavat tekijät vaikuttavat joukkovelkakirjaoptioiden hinnoitteluun:

- Option toteutushinta
- Kohde-etuuden hinta
- Volatiliteetti (kohde-etuuden hinnan odotettu vaihtelu)
- Aika erääntymiseen
- Rahamarkkinakorko

- Option toteutushinta

Mitä pienempi toteutushinta suhteessa kohde-etuuden hintaan on, sitä suurempi call-option arvo on. Toisaalta mitä korkeampi kohde-etuuden toteutushinta suhteessa sen hintaan on, sitä suuremmaksi put-option arvo nousee.

- Kohde-etuuden hinta

Odotetut koronmaksut ja nostot sopimuskauden aikana vaikuttavat kohde-etuuden hintaan. Mitä suurempi kohde-etuuden hinta suhteessa toteutushintaan on, sitä suuremmaksi call-option arvo nousee. Mitä pienempi kohde-etuuden hinta suhteessa toteutushintaan on, sitä suurempi put-option arvo on.

- Volatiliteetti

Volatiliteetti ilmaisee kohde-etuuden odotettua hinnan vaihtelua. Suuri volatiliteetti aiheuttaa korkean preemion, koska option päätyminen in-the-money-tasolle on todennäköisempää, kun hinta vaihtelee suuresti.

- Aika erääntymiseen

Mitä pidempi aika erääntymiseen on jäljellä, sitä todennäköisemmin optio päättyy in-the-money-tasolle.

- Rahamarkkinakorko

Call-option ostaminen on vaihtoehto kohde-etuuden ostamiselle, koska varat voidaan sijoittaa rahamarkkinoille. Tämä on hinnoiteltu call-optioihin, joten korkea markkinakorko nostaa call-optioiden hintaa. Vastaavasti korkea markkinakorko alentaa put-optioiden hintaa.

ESIMERKKEJÄ JOUKKOVELKAOPTIOIDEN KÄYTTÄMISESTÄ

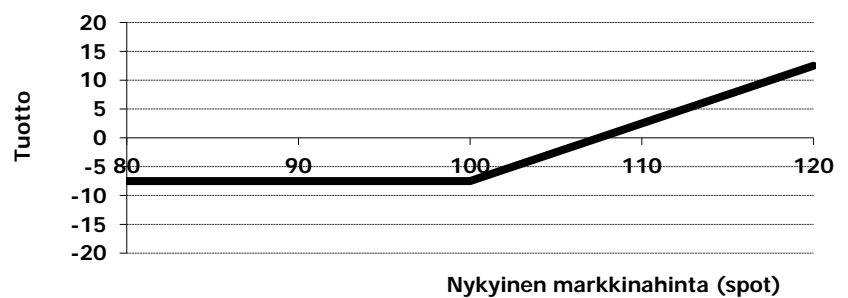
Joukkovelkakirjaoption ostaminen (call)

Joukkovelkakirjaoption (call) ostajalla on oikeus, mutta ei velvollisuutta, ostaa kohde-etuus sovitulla hinnalla.

Jos hinta on erääntymispäivänä korkeampi kuin toteutushinta, option toteuttaminen tuottaa voittoa.

Jos hinta on erääntymispäivänä alempi kuin toteutushinta, optiota ei toteuteta, koska on kannattavampaa ostaa kohde-etuus markkinoilta.

Ostettu osto-optio

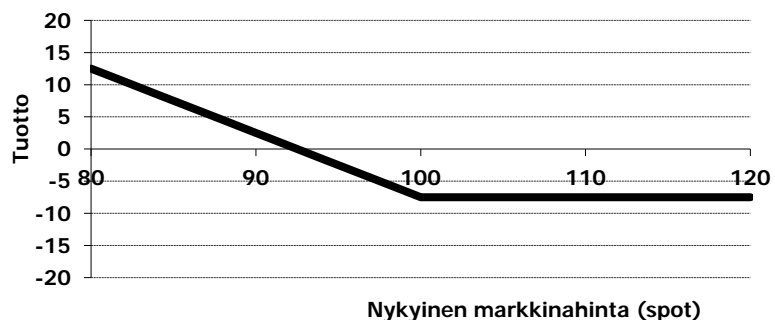
Joukkovelkakirjaoption ostaminen (put)

Joukkovelkakirjaoption (put) ostajalla on oikeus, mutta ei velvollisuutta, myydä kohde-etuus sovitulla hinnalla.

Jos hinta on erääntymispäivänä matalampi kuin toteutushinta, option toteuttaminen tuottaa voittoa.

Jos hinta on erääntymispäivänä korkeampi kuin toteutushinta, optiota ei toteuteta, koska on kannattavampaa myydä kohde-etuus markkinoilla.

Ostettu myyntioptio

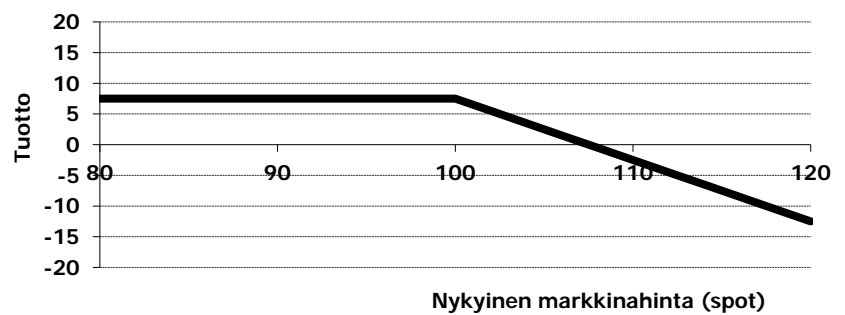
Joukkovelkakirjaoption myyminen [call]

Joukkovelkakirjaoption [call] myyjällä on velvollisuus myydä kohde-etuus sovitulla hinnalla.

Jos hinta on erääntymispäivänä korkeampi kuin toteutushinta, optio yleensä toteutetaan.

Jos hinta on erääntymispäivänä alempi kuin toteutushinta, optiota ei toteuteta, koska on kannattavampaa ostaa kohde-etuus markkinoilta.

Myyty osto-optio

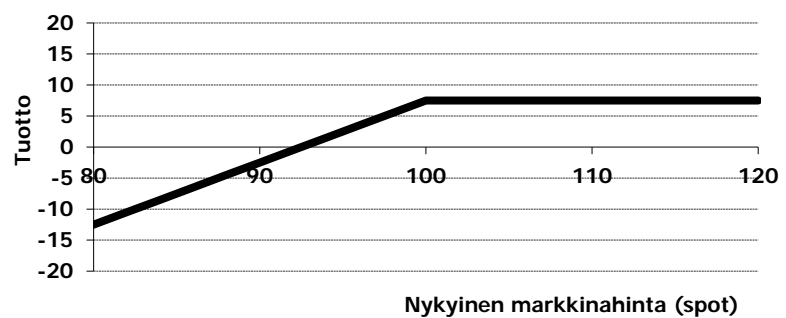
Joukkovelkakirjaoption myyminen [put]

Joukkovelkakirjaoption [put] myyjällä on velvollisuus ostaa kohde-etuus sovitulla hinnalla.

Jos hinta on erääntymispäivänä matalampi kuin toteutushinta, optio yleensä toteutetaan.

Jos hinta on erääntymispäivänä korkeampi kuin toteutushinta, optiota ei toteuteta, koska on kannattavampaa myydä kohde-etuus markkinoilla.

Myyty myyntioptio

SIJOITU SSTRATEGIOITA

Optiota voidaan käyttää yhdessä muiden optioiden ja/tai muiden johdannaisten kanssa ja/tai yhdessä kohde-etuuden kanssa sijoitussalkun tuoton parantamiseksi, tappioilta suojautumiseksi tai markkinanäkemykseen perustuvien positioiden saamiseksi aikaan.

män riskejä ei voida kuvata tässä asiakirjassa yksityiskohtaisesti. Tällaisten yhdistelmien tuotto voi erota huomattavasti yksittäisen optiosition tuotosta. Mahdollisten yhdistelmien määrää ei ole rajoitettu. Siksi tietyn yhdistelmän riskejä ei voida kuvata tässä asiakirjassa yksityiskohtaisesti.

RISKITEKIJÄT

Jokaisessa yhdistelmässä vähintään yhden option peruuttaminen tietyssä ajanhetkenä voi aiheuttaa merkittäviä muutoksia sijoittajan riskialtistukseen.

On hyvä tiedostaa, että kaupan käymiseen joukkovelkakirjaoptioilla voi liittyä merkittäviä riskejä.

Joukkovelkakirjaoptioiden myyminen

Myyntiin liittyy riski siitä, että kohde-etuus luovutetaan tai vastaanotetaan hinnalla, joka on epäedullinen verrattuna kohde-etuuden osto- tai myyntihintaan markkinoilla.

Jos optiosopimus selvitetään nettoarvon tilityksellä, riskinä on tilityksen perustuminen epäedulliseen hintaan.

Call-option myyjälle voi aiheutua rajoittamattomat tappiot.

Put-option myyjälle aiheutuva tappio on toteutushinnan ja preemion erotuksen sekä nollan välillä.

Instrumentin vipuvaikutustekijä suurentaa tappion riskiä. Kyse on instrumentin kohde-etuuden arvon ja sijoitetun tai vastaanotetun summan erosta.

Joukkovelkakirjaoptioiden ostaminen

Joukkovelkakirjaoptioiden ostossa tappio rajoittuu maksetun preemion määrään.

VAKUUDET

Voimme edellyttää vakuutta, jos toimimme tapahtuman vastapuolena. Kun tapahtuman vastapuolena on säännelty markkinapaikka, se edellyttää vakuutta sääntöjensä mukaisesti. Välittäjänä voimme antaa tämän vakuuden käyttöön.

POIKKEUKSELLISET MARKKINATILANTEET

Poikkeuksellisen markkinatilanteen vallitessa voi olla vaikeaa tai mahdotonta sulkea positiota. Näin voi käydä esimerkiksi silloin, kun hinnat heilahtelevat nopeaan tahtiin. Silloin ne voivat nousta tai laskea siinä määrin, ettemme pysty vahvistamaan hintaa, tai säännelty markkinapaikka saattaa keskeyttää kaupankäynnin tai rajoittaa sitä.

VEROTUS

Verotuksen monimutkaisuuden vuoksi suosittelemme, että selvität veroseuraukset pyytämällä neuvoja kirjanpitäjältä, veroneuvojalta tai muulta ammattimaiselta neuvonantajalta.

TRANKSAKTIOKUSTAN- NUKSET

Hinnat ja maksut on lueteltu transaktiokustannuksista kertovassa esitteessä.
